



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

3. De numerica distinctione peccatorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

NB. Ea peccata, quæ in Intemperantia maxima, vt Sodomia, maiora sunt, quam minima, quæ in genere iniustitiæ fiunt. 61.

C A P. III.

De numerica distinctione peccatorum.

ASSERT. I. Peccata non ideò præcise multiplicantur numero, quia sunt contra plura præcepta. Fieri enim potest, vt sub eadem ratione formali de eodem obiecto posita sint; vt vides in præcepto ieiunij, incidentis in diem Quatuor temporum, & in Vigiliæ Apostolorum, aut Quadragesimæ. Sin verò præcepta diuersis rationibus aut motiuis de eodem materiali obiecto posita sint, tunc eorum transgressiones erant diuersæ specie, consequenter etiam numero.

Ass. II. Si numerica distinctio obiecti materialis tantum sit, non facit plura numero peccata, vt si vni- co actu plures homines occidere intendas, non facis plura numero peccata. Secus, si obiecti multiplicatio sit formalis, siue in ordine ad actum; quia voluntas quasi pluribus actibus in obiectum tendit; vt si proponas hodie furaturum 10. & cras, 20. vel proponas nunc furari clauēs, vt postea fureris pecunias. Cum enim actus internus essentialē ordinem gerat ad actum externum; ideo si externus siue obiectiuus vnitatem non habet, etiam actus internus virtualiter in genere moris multiplicatus censetur.

Exinde etiam nota bene si peccata externi operis circa materias paruas; V. C. parua furta maneat plura venialia, & non transeant in mortalia, tunc etiam propositum circa talia peccata frequentanda, quod, per se loquendo, non fore mortale, sed veniale virtute multiplex. Ratio, quia propositum

D 2 situm

fitum internum peccandi accipit malitiam ab opere externo, tanquam proximo obiecto suo : Ergo, fractus externi repetiti circa materias paruas manent plura venialia, etiam propositum eorum erit veniale, virtute multiplex. 63.

3 Ass. III. Peccata quæ animo perficiuntur, vt hæresis odium Dei & proximi, sola interruptione ac repetitione multiplicantur, vt proinde fieri possit eundem hominem vno de mille peccata odij &c. committere posse. Numerus tamen iste tunc non potest in Confessione recenseri; sed satis est moram temporis dare, vt si vno anno inimicitias habueris, idem dicendum de mercede, se duos vel tres annos quibus vis corporis sui copiam fecisse.

4 Ass. IV. Peccata, quæ externo opere perficiuntur vt homicidium, furum fornicatio &c. non censentur multiplicari per repetitionem propositi circa idem obiectum, quamdiu efficacitas primi propositi in libero aliquo affectu perdurat, V.C. Qui animo furandi domo egreditur, Vnum numero peccatum internum committit, & si in via malum furandi propositum, quod moraliter nunquam interruptum est actualiter aliquoties repetat. Sin verò somno oppressus, renouet propositum, nouum peccatum committit, sed non est necesse, eiusmodi internorum peccatorum numerum in Confessione edicere; cum id moraliter impossibile sit: sed sufficit moram temporis exprimere. V.C. Integro mense perstiti in proposito fornicandi, furandi, &c.

5 Qui eodem commotionis impetu, eademque perignâ alterum sæpius percussit, vel repetitâ contumelia affectit, semel tantum peccasse censetur, saltem in ordine ad sacramentalem Confessionem. Sin verò p

interualla ad verberandum vel conuiciandum accessit. aut in eadem pugna diuersarum rationis contumelias irrogauit. V. C. Compellendo furem, laironem, &c.
 2. peccata commississe censetur. Ratio discriminis est, quod in priore casu verbera, aut contumeliae maiorem ordinem moralis unitatis habeant, quam in posteriore 63.

C A P. IV.

De diuisionibus Peccati accidentalibus?

Peccatum aliud est commissionis, vt furtum: aliud vero peccatum omissionis; vt parentes non honorare, missam die festo non audire.

Peccatum commissionis opponitur praecipito negativo, quod pertinet ad declinandum a malo, quod semper obligat. V. C. ne Deum oderis, ne furtum facias, ne parentes inhonores.

Peccatum omissionis opponitur praecipito affirmatiuo, quod pertinet ad faciendum bonum, quod non semper obligat; vt Deum amare, parentes cole, pauperibus miserere.

Si actio cum impletione praecipiti in impossibilis, causa omissionis culpabilis existat, tunc ipsa etiam actio peccaminosa redditur, V. C. Domi manere, & ideo missam negligere, idem, ideo Missam negligere, vt domi studere, orare possis; Ipsa Actio propter circumstantiam mali effectus inficitur.

NB. Si proponas negligere Missam, & tamen audis postea solum illud propositum non sufficit ad exequendum peccatum, sed id quod actu impedit, vel causa est cur impediatur sacri auditio.

Si actio, alioquin impossibilis tantum concouersantiter & per accidens se habeat ad omissionem